

RECOPIACIÓ DE LES INVESTIGACIONS ESPELEOLÒGIQUES A TAILÀNDIA

per
MONTSERRAT UBACH i TARRÉS

A final d'agost de 1978, una vegada acabada la nostra participació en els treballs organitzats per el Spéléo Club de Paris a la Tilkiler Düdeni (Turquia), vam dedicar els deu dies restants de vacances a Tailàndia (1), un país del qual, malgrat els intents d'aconseguir-ne documentació, no teníem cap mena de referència espeleològica.

Per aquest motiu, una vegada allí, estiguérem gran part del temps cercant fonts d'informació, tot establint contactes amb diferents organismes i persones que semblaven reafirmar la inexistència fins aquell moment de qualsevol activitat espeleològica al país.

Un cop obtinguda una relació de cavitats, ens desplaçàrem a les zones més prometedores —a les quals els nostres escassos dies ens permetien d'accedir— i ampliàrem fins on fou possible sobre el terreny la informació aconseguida a Bangkok.

(1) C. Tarrés, T. Nubiola i M. Ubach de l'ERE del CEC.

El resultat va ser un total de 34 cavitats localitzades a dotze províncies, i l'exploració i topografia de la THAM KUNG LAWÀ a la província de Kanchanaburi.

Ja a Barcelona, i després de donar referència d'aquesta campanya a VERTEX, tot considerant-la com un primer reconeixement espeleològic a Tailàndia, ens assabentàrem d'una sèrie d'exploracions portades a terme per espeleòlegs austríacs amb anterioritat al nostre viatge, publicades a la revista «Die Höhle».

Posats en contacte amb Heinrich Kusch, autor dels articles, s'iniciaren una sèrie de bescanvis d'informació sobre les tasques desenvolupades per ambdós equips, tot intentant d'esbrinar si les cavitats relacionades per nosaltres corresponien a les conegudes pels austríacs i viceversa.

Aquesta tasca, que pot semblar d'allò més simple, es complica al màxim en el cas de les coves thais. Només cal tenir en compte que els noms d'aquestes cavitats apareixen en molt

Vertex 75 Maig-Juny 1980.

casos transcrits al nostre alfabet de maneres ben diferents. Vegem l'exemple de la Tham Dao Deung, que trobem també com a: Tham Dao Dueng, Tham Dao Va Dung, Daowadung Cave, i Dowdung Cave; o la Tham Kung Lawa, coneguda a més com a: Laver Cave, Lawa Gang, Lawar Cave, Tham Kaeng Lawa i Kaeng Lawa Cave.

Evidentment en aquests cassos, a fi d'evitar confusions fins on puguem, hem acceptat com a vàlids els noms ja publicats per Kusch, o bé, seguint la seva norma de donar a conèixer les cavitats amb un sol nom, escollir aquell que semblava més utilitzat pels indígenes.

El resultat del confrontament entre les 34 cavitats relacionades per nosaltres amb les 37 citades en «Die Höhle», on es resumeixen els fruits de les diverses campanyes efectuades pels austríacs en territori thai des del 1961, va ser de 24 localitzacions noves no completades en la seva revista, la qual cosa donava en principi un total de 61 cavitats conegudes a Tailàndia.

Tanmateix, ben aviat aquest nombre es veuria considerablement superat pel nou reconeixement portat a terme a Tailàndia pels austríacs aquell mateix any 78, així com pels

resultats d'una minuciosa tasca d'investigació documental, a càrrec de Kusch i Staber, sobre antigues cites espeleològiques i exploracions efectuades al país, que donaven un total d'una vintena de coves catalogades.

Així doncs, basant-se en les activitats amb resultats espeleològics d'EVANS (1926-1930), SARASIN (1933), HEIDER (1957), HEEKEREN, SORENSEN, NIELSEN, KNUTH, CHIN YOU-DI, SOOD SANGVICHIEEN (1960-1962), GORMAN (1965), NOR NA PAKNAM (1976), i H. KUSCH i I. STABER (1973-1978), aquest dos espeleòlegs austríacs han confeccionat una llista provisional de cavitats thais, que, ampliada amb les noves referències aportades per nosaltres, passem a relacionar a continuació, amb interès, tant nostre com de Kusch, de divulgar al màxim l'activitat desplegada a Tailàndia, a fi d'ampliar-ne tant com puguem el coneixement de cara a futures campanyes espeleològiques.

En aquesta relació de més de 100 cavitats, apareixen predominantment només les conegudes en part per la població del país i que tenen un nom. Deuen ser només una petita part de les coves realment existents a Tailàndia.

COVES DE MÉS DE 500 METRES (GRANS CAVITATS)

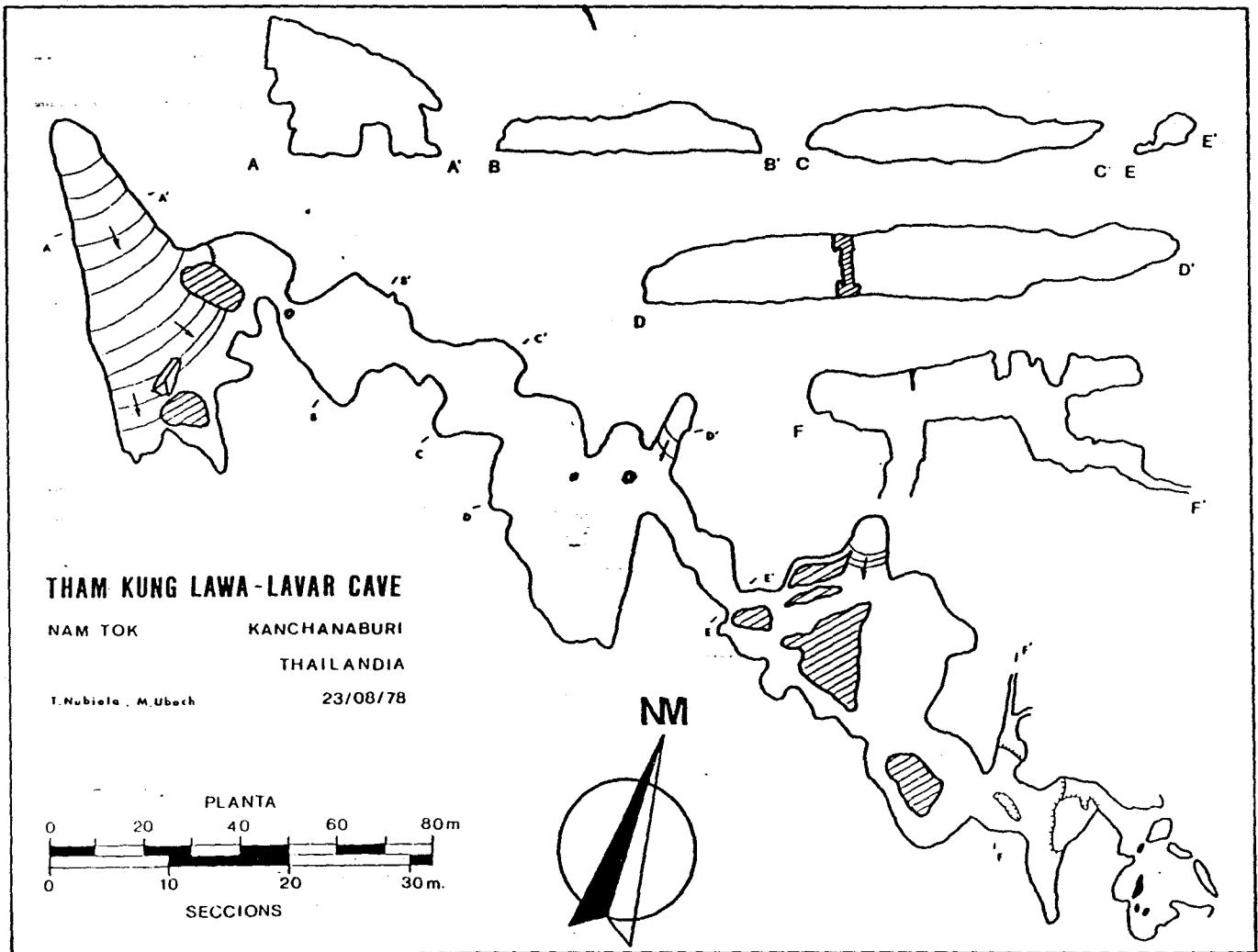
<i>Cova</i>	<i>Província</i>	<i>Estat de la investigació</i>
THAM CHIANG DAO	Chiang Mai/NT	+ —
THAM PHA THAI	Lampang/NT	+ —
THAM ERAWAN	Loei/NET	+ —
THAM PA PUANG	Khion Kaen/NET	+ —
THAM KUNG LAWA	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM RUESIE	Phangnga/ST	+ —
THAM PONG CHAG	Phangnga/ST	+ —

COVES ENTRE 50 I 500 METRES (CAVITATS MITJANES)

<i>Cova</i>	<i>Província</i>	<i>Estat de la investigació</i>
THAM BORICHINDA	Chiang Mai/NT	+ —
THAM TAP DAU I	Chiang Mai/NT	+ —
THAM TAP DAU II	Chiang Mai/NT	+ —
THAM RUESIE	Phetchabun/NET	+ —
CAVE OF PHU WIANG	Khon Kaen/ET	+ —
THAM LAKHON	Rayong/ET	+ —
THAM PHET	Rayong/ET	+ —
THAM PLAK	Rayong/ET	+ —
CAVE OF BAN DAEN	Kamphaeng/CT	+ —
THAM PHRA NGAM	Nakhon Ratchasima/CT	+ —
BUDDHA CAVE	Kanchanaburi/WT	+ —
CAVE OF KHAO THAM	Ratchaburi/WT	+ —
CHANDE CAVE I	Kanchanaburi/WT	+ —
CHANDE CAVE II	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM CHOM BUNG	Ratchaburi/WT	+ —
THAM DAO DEUNG	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM DUSIT TAWAI	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM KAEN CHAN	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM KOUN KRA'I	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM KHAO BIN	Ratchaburi/WT	+ —
THAM KHAO MA	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM KHAO NOI	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM KHAO SAM LIEM	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM MA KLEUA	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM MAE PIM	Ratchaburi/WT	+ —
THAM MANGKORN THONG	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM ONG-BAH	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM PHI	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM SAI YOI	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM TALOD NOI	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM TALOD YOI	Kanchanaburi/WT	+ —
CAVE OF KHAO SAM ROI YOT	Prachuap Khiri Khan/ST	+ —
CAVE OF KO THALU	Phangnga/ST	+ —
DURCHGANGSHÖLE VON KO PHIPHI	Krabi/ST	+ —
MONK CAVE	Phatthalung/ST	+ —

SWALLOWCAVE OF KO PHI PHI
 THAM DAO
 THAM KEO
 THAM KHA'I FA
 THAM KHAO KHAN KRADAI
 THAM KHAO KRIEB
 THAM KHAO LUANG
 THAM KHAO NGOEN
 THAM KHAO PINA
 THAM KOO HA PIMAK
 THAM KUHA YAI
 THAM LOD
 THAM MAI LAB LAE
 THAM MALAI
 THAM MUD
 THAM NAK
 THAM PHRAKAYANG
 THAM RUESIE
 THAM SAI
 THAM SA-WARNG
 THAM SILPA
 THAM SUWAN KUNA
 THAM TAKSIN
 THAM WARARAM

Krabi/ST	+	-
Phetchaburi/ST	+	-
Phangnga/ST	+	-
Prachuap Khiri Khan/ST	+	-
Prachuap Khiri Khan/ST	+	-
Chumphon/ST	+	-
Petchaburi/ST	+	-
Chumphon/ST	+	-
Trang/ST	+	-
Yala/ST	+	-
Surat Thani/St	+	-
Phangnga/ST	+	-
Phetchaburi/ST	+	-
Phatthalung/ST	+	-
Phetchaburi/ST	+	-
Phangnga/ST	+	-
Ranong/ST	+	-
Phetchaburi/ST	+	-
Prachuap Khiri Khan/ST	+	-
Phetchaburi/ST	+	-
Yala/ST	+	-
Phangnga/ST	+	-
Nakhon Si Thammarat/ST	+	-
Surat Thani/ST	+	-

COVES DE MEYS DE 50 METRES (PETITES CAVITATS)

<i>Cova</i>	<i>Província</i>	<i>Estat de la investigació</i>
HÖHLEN BEI BAN THAM KLAEB	Chiang Mai/NT	—
SPIRIT CAVE	Mae Hong Son/NT	+ —
CAVE OF KHAO CHAWN NANG	Nakhon Phanom/NET	+ —
CAVE OF KO THALOU	Rayong/ET	+ —
CAVE OF PHU PO	Kalasin/ET	+ —
ROCK SHELTER OF PHU KHAO	kalasin/ET	+
THAM PHRA	Ubonratchathani/ET	+ —
THAM PRASAT	Ubonratchathani/ET	+ —
HÖHLEN BEI PHRA PHUTTHABAT	Lopburi/CT	—
THAM KANG KHAO	Lopburi/CT	+ —
THAM KRADAM	Lopburi/CT	+ —
THAM RUESIE	Nakhon Ratchasima/CT	—
HÖHLEN BEI THA KHANUN	Kanchanaburi/WTT	—
THAM CHAM	Ratchaburi/WT	+
THAM CHIN	Ratchaburi/WT	+
THAM FA THO	Ratchaburi/WT	+
THAM INDIA	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM KRA SAE	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM PHRA	Kanchanaburi/WT	+
THAM ROOP	Kanchanaburi/WT	+
THAM RUESIE	Ratchaburi/WT	+
THAM TAROO	Kanchanaburi/WT	+ —
THAM THALU	Kanchanaburi/WT	+ —
BRANDUNGSHÖHLEN AUF KO MAITHON	Phuket/ST	+
CAVES OF KO NA THAVADA	Songhla/ST	+ —
CAVES OF KO TARUTAO	Satun/ST	—
HALBHÖHLE AM KHAO KIEN	Phangnga/ST	+

THAM GAILON	Phetchaburi/ST	—
THAM KHAO PI	Songkhla/ST	+
THAM RONG	Phetchaburi/ST	+
THAM THAMON	Phetchaburi/WT	+
THAM PRA THAT	Kanchanaburi/WT	—
THAM WANG TA KIEN	Kanchanaburi/WT	—
THAM KAO POON	Kanchanaburi/WT	—
THAM SUWAN	Chumphon/ST	—
NHAM PUDD	Phangnga/ST	—
THAM PETCH	Krabi/ST	—
THAM KOO HA SUWAN	Phatthalung/ST	—
THAM KRAILAS	Chumpon/ST	—
THAM KHUN KRATING	Chumpon/ST	—

Interpretació dels signes:

NT = Nord de Tailàndia
NET = Norest de Tailàndia
ET = Est de Tailàndia
CT = Centre de Tailàndia
WT = Oest de Tailàndia
ST = Sud de Tailàndia

THAM = cova
/ + = explorada
+ — = en part explorada
— = no explorada

Una avaluació estadística provisional de la llista dona com a resultat un 56 % de coves de mida mitjana. Amb un 38 % segueixen les coves petites, susceptibles moltes d'elles, un cop explorades, d'assolir un recorregut més gran i, per tant, de ser incloses en un dels altres dos apartats. Només un 6 % correspon actualment a les grans cavitats.

És evident que aquesta circumstància resulta de l'estat incipient d'investigació espeleològica en què es troba Tailàndia.

13 de les coves esmentades en aquesta llista han estat topografiades. 4 d'elles foren mesurades en el marc de l'expedició amb objectius prehistòrics «Tahi-Dànish» (1961-1962), i dibuixades per E. Knuth. Es tracta de les següents cavitats:

BUDDHACAVE (Kanchanaburi), 85 m.
CHANDE CAVE I (Kanchanaburi), 70 m.
CHANDE CAVE II (Kanchanaburi), 60 m.
THAM ROOP (Kanchanaburi), 17 m.

Vuit coves més van ser mesurades per I. Staber i dibuixades per H. Kusch. Com es pot veure en la relació següent, són preferentment coves de mida mitjana:

SWALLOWCAVE OF KO PHI PHI (Krabi),
407,33 m.

THAM DAO DEUNG (Kanchanaburi), 238,89 m.
THAM MAE PIM (Ratchaburi), 171,17 m.
THAM PHI (Kanchanaburi), 73,97 m.
THAM PHRA NGAM (Nakhon Ratchasima),
135,24 m.
THAM RONG (Phetchaburi), 33,77 m.
THAM RUESIE (Ratchaburi), 44,47 m.
THAM SUWAN KUHA (Phangnga), 361,15 m.

La THAM KUNG LAWLA ha estat la cova explorada i topografiada per nosaltres durant la campanya del 78.

Malgrat que Kusch la inclou en l'apartat de cavitats de més de 500 metres, segons els nostres treballs topogràfics no arriba a assolir aquest mig quilòmetre de recorregut (470 m), si bé una de les seves galeries (secció F F' de la topografiada) no va ser del tot investigada a causa del temps escàs de què disposàvem (2).

(2) El barquer que ens va portar riu Kwae amunt fins prop de la Kung Lawa, i amb qui abans d'entrar-hi ja vam haver de negociar «un augment de sou» per tal que ens permetés de restar-hi més temps del que ell considerava suficient, va enviar-nos, tot i això, un ultimàtum, mitjançant un indigena que coneixia bé la cavitat, en el qual ens deia que bé sortíem o se'n tornava de buit. Les perspectives de quedar-nos aïllats en aquell bosc de bambús al costat d'un riu ple de cocodrils, amb el perill, a més, de perdre l'avió de Barcelona, va fer que els treballs —exploració, topografia, fotografia i recollida de fauna— es desenvolupessin amb un temps veritablement rècord.

La THAM KUNG LAWLA es troba a la província de Kanchanaburi, al l'W de Bangkok, en el districte de Don La Sai York Villa, prop de Nam Tok. Està situada a uns 20 quilòmetres de la frontera amb Birmània, als contraforts de la cadena central de muntanyes sud-est asiàtica.

Des de la capital de l'Estat s'arriba, després d'unes tres hores de cotxe, a Park Gang, espècie d'embarcador situat al marge esquerre del cabalós riu Kwae Noi, que remuntarem uns 30 km mitjançant una típica i ràpida motora de lloguer. Ens deixarà al marge dret del Kwae Noi, a 1 km de la cova.

El seu vestibul, on es troba una espècie d'altar amb tot d'estàtues de Buda, queda il·luminat per quatre sortides a l'exterior, una d'elles accessible, i que representa l'entrada de la cova.

A la dreta, una galeria de parets altes i erosionades ens conduirà a la sala següent, després de superar un ressalt mitjançant uns troncs instal·lats.

A partir d'aquest punt, se succeiran un seguit de sales i galeries de dimensions considerables, caracteritzades per l'alternança de grans formacions —columnes i banderes— i parets llises erosionades.

L'orientació general de la cavitat és EW, i la seva temperatura arriba als 26° C. La poligonal més curta boca-fons és de 320 metres.

La fauna és pobra; s'observaren alguns rats-penat i es recol·lectaren: 3 isòpodes, dípters (1 braquicèr), àcars (1 ixòdid), miriàpodes (1 iúlid), 1 *Grillacridae*, i 1 aràcnid uropigio esquizòmide.

A part aquestes coves topografiades, i segons les indicacions de Kusch, cal esmentar que en un treball de Gormar (1965) es va publicar un esquema de la zona d'entrada de la Spiritcave, a Changwat Mae Hong Son, al nord de Tailàndia.

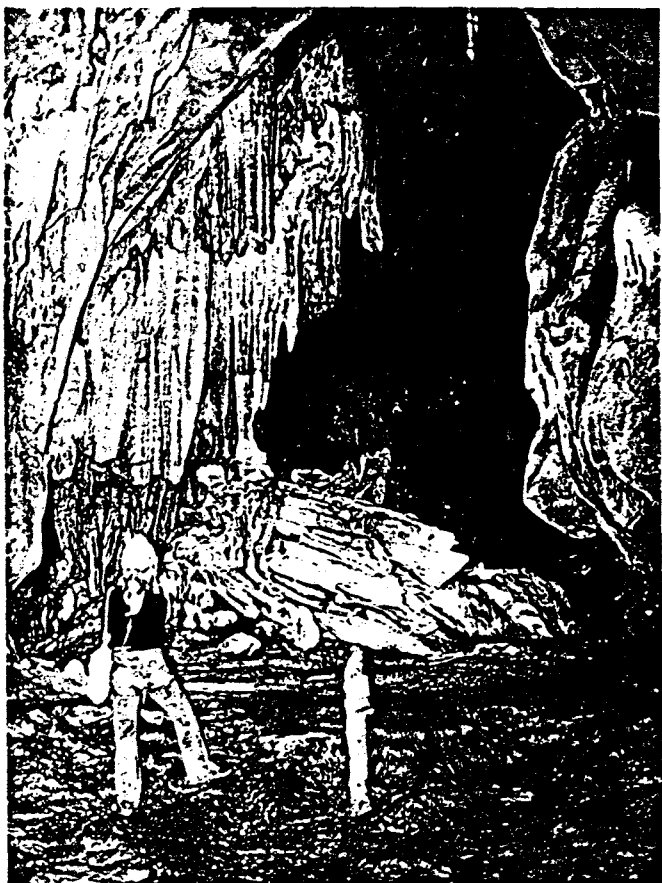
Actualment, la Tham Chiang Dao pot considerar-se la cova més gran del país. Aquesta cova es troba en el massís muntanyós de Doi Chiang Dao, de 2.150 metres d'altitud, a Changwat Chiang Mai, al nord de Tailàndia.

La seva entrada s'obre a una alçada sobre el nivell del mar de 410 metres, a la falda del massís. Segons ens indica Kusch, els quasi 500 metres primers estan condicionats amb llum, i han estat destinats a temple, per la qual cosa s'ha convertit en un lloc de pelegrinatge i meditació, digne de ser visitat.

Com que es tenien molt poques referències d'aquesta cova, Staber va efectuar una exploració per les zones no conegudes de la Tham Chiang Dao, recorrent, mitjançant quatre galeries laterals de diverses longituds, més de 1.500 metres, i no va assolir-ne el final. Aquestes indicacions donen una idea de la longitud de la cavitat.

Si bé la Tham Chiang Dao és una cova formada per l'acció hídrica, en aquest reconeixement no es va observar en cap punt la presència de l'aigua. Això es devia atribuir a la gran sequedat que dominava en aquell moment el nord de Tailàndia, si bé la notable quantitat de sorra que apareix en alguna zona fa pensar en avingudes d'aigües periòdiques que inunden aquests sectors de la cova.

No es coneixen encara cavitats amb desnivells considerables, ja que les màximes profunditats assolides fins el moment es troben en coves horitzontals amb diferències de desnivell de 70 o 80 metres respecte a la boca.

- of the Sawmill site at Wang Pho; Journ. Siam Soc. LI, 1, Bangkok 1963, 79-84.
- HEEKEREN, H. R. van. KNUTH, E. — Archeological Excavations in Thailand, Volumen I: Sai Munksgaard, Copenhagen 1967.
- HEIDER, K. G. — New archaeological discoveries in Kanchanabury; Journ. Siam Soc., 45, 1, Bangkok 1957, 61-70.
- KNUTH, E. — Further report of the Sai-Yok excavation and on the work at Thai picture cave; Journ. Siam Soc., L, 2, Bangkok 1962, 19-21.
- KUSCH, H. — Höhlen in Laos, Nord-und West-thailand; Die Höhle, 26, 4, Wien 1975, 114-123.
- KUSCH, H. — Höhlenvorkommen im west- und südthailändischen Karst; Die Höhle, 27, 3, Wien 1976, 113-123.
- KUSCH, H. — Bekannte Höhle in südthailändischen Provinzen; Die Höhle, 28, 3, Wien 1977, 86-94.
- KUSCH, H. — Die Längsten Höhlen Thailands; MitteilUNGEN DES Landesvereines für

BIBLIOGRAFIA

- EVANS, I. H. N. — Stone objects from Surat, Peninsular Siam; Journ. Siam Soc., Bd. 24,2, Bangkok 1931. 203-205.
- EVANS, I. H. N. — On some pottery objects from Surat, Peninsular Siam; Journ. Siam Soc., Bd. 24,2, Bangkok 1931, 207-209.
- GORMAN, C. F. — The Hoabinhian and after: subsistence patterns in South-East Asia during the late Pleistocene and early Recent Periods; World Archaeology, 2, 3, 1971, 300-320.
- GORMAN, C. F. — Excavations at Spirit-Cave, North Thailand; Asian Perspectives, 13, 1972.
- HEEKEREN, H. R. van — A preliminary note on the excavatio of the Sai-Yok rock shelter; Journ. Siam Soc. XLIX, 2, Bangkok 1961, 99-108.
- HEEKEREN, H. R. van — Thai-Danish prehistoric expedition 1960-1962. Some notes on the Bronze Age of Thailand and the excavation

- Höhlenkunde in der Steiermark. Graz 1978, 104-110.
- NOR NA PAKNAM. — Art of the South; Muang-Boran Journal, Vol. 2, N.º 2, Bangkok, Jan.-March 1976, 44.
- NOR NA PAKNAM. — Art of Funan and Chenla; Muang Boran Journal, Vol 3, N.º 1, Bangkok, Oct.-Dec. 1976, 264-266.
- SARASIN, F. — Recherches préhistoriques en Siam; L'Anthropologie, Bd. 43, Paris 1933, 1-40.
- SARASIN, F. — Prehistorical Researches in Siam; Journ. Siam. Soc., 26, 2, Bangkok 1933, 171-202.
- SÖRENSEN, P. — The Thai-Danish Prehistoric Expedition 1960-1962. A preliminary report on the results of the expedition 1960-61 to the Kanchanaburi Province, Westwen Thailand; Folk, 1962, 4, 28-45.
- STRINATI, P. — Caving in Thailand, Malaysia and the Philippines. Brit. Caver, 1975. Vol. 63.

AGRAÏMENT

No voldríem acabar aquesta nota sense expressar el nostre agraïment al Sr. Joan Ullastre i Martorell —un dels espeleòlegs més ben informats—, que d'una forma tan escaient, amable i desinteressada ha tingut a bé, mitjançant aquesta revista, d'assabentar-nos d'alguns aspectes referents a la nostra campanya a Tailàndia.

Corresponent fins on hem pogut a aquesta gentilesa, ens plau d'informar-lo que, pel que fa a la seva campanya de 1977 a les «Illes de la Sonda» que en un article publicat al número 61 de VÉRTEx citava com a «Primera expedició espeleològica a Indonèsia», pot trobar àmplies referències d'anteriors campanyes i estudis espeleològics portats a terme en aquell país en els articles següents:

- ANDERSON, E. G. (1973). — Karst of the kemabu Plateau, Isian Jaya - News. Austral. Speleol. Fed. (broadway) 59:8 (1 map).
- BALAZS, D. (1974): Nusa Barung, eine Karstinsel in der Indonesischen Inselwelt. — Abb. S. int Kongr. Speläol, Stuttgart 1969 (München) 1: M 26/1-7.
- BALAZS, D. (1968): karst regions in Indonesia — karst— ès Barlangkutatas, bull Soc. hongaire Spéléo. 5: 3-55. Budapest.
- BOURKE, R. M. (1973). Notes on some caving areas in South-East Asia-Newsl. Austral. Speleol. Fed (Broadway) 59:3-5.
- CLASON, A. T. (1976): A preliminary note about the animal remains from the Ulu Leang I Cave, south Sulawesi (Celebes, Indonesia).
- McDONALD, R. C. (1976). Limestone morphology in South Sulawesi, Indonesia-Z. Geomorphol. (Stuttgart) Suppl. Bd 26:79-91.
- VERSTAPPEN, H. T. (1969). The state of karst research in Indonesia-Studia geogr. 5 (Brno) 139-148.

Febrer 1980

